

PRELIMINÄRT PROTOKOLL – JUSTERAS VID NÄSTA MÖTE

Utvecklings- och hållbarhetsrådets möte 27 november 2018

Protokoll fört vid utvecklings- och hållbarhetsrådets möte kl 10.00 vid Ålandsbankens huvudkontor. Vård för mötet: Peter Wiklöf.

Närvarande: Ordföranden Katrin Sjögren (KS), samt ledamöterna, Dan E Eriksson (DEE), Rebecka Eriksson (RE), Petra Granholm (PG), Camilla Gunell (CG), Jan Hanses (JH) – till och med p 3b, Barbara Heinonen (BH), Robert Jansson (RJ) – till och med p 6, Danielle Lindholm (DL) och Peter Wiklöf (PW). Dessutom närvarade rådets huvudsekreterare Micke Larsson (ML) samt utvecklingskoordinator och samhällsplanerare Karolina Gottberg (KG) och ledande hållbarhetslots Karin Rosenberg-Brunila (KRB).

Förhinder att medverka: Birgitta Eriksson-Paulson (BEP) och Jonas Waller (JW).

Gäster: Lena Brenner (p 8, landsbygdsutvecklare och arbetsgruppsordförande hållbara livsmedelsstrategin), Stefan Fransman (p 5-6, teknisk samhällsstrateg vid landskapsförvaltningens infrastrukturavdelning), Bo-Erik Sandell (p 8, ordförande Ålands hushållningssällskap och styrgruppsmedlem hållbara livsmedelsstrategin), Berndt Schalin (p 6, VD Flexens), Wille Valve (p 1-11, socialminister) och Yvonne Österlund (p 5-6, avdelningschef vid landskapsförvaltningens infrastrukturavdelning).

1. Mötets öppnande

Mötet inleddes med att samhällsbyggaren, föreningsmänniskan och familjefadern Danne Sundman hedrades med en tyst minut.

KS önskade alla varmt välkomna till utvecklings- och hållbarhetsrådets sjätte ordinarie möte.

KS rekapitulerade rådets rollförklaring som beslutades vid rådets senaste möte.

2. Godkännande av föregående mötesprotokoll

Rådet **godkände** [föregående mötesprotokoll](#) från mötet den 18 maj 2018.

3. Nulägesuppdateringar

Rådet **noterade** att utvecklings- och hållbarhetsagendans [Statusrapport 2](#) publicerades vid Forum för samhällsutveckling IV den 13 juni 2018.

Rådet **noterade** att en märkbar attitydförändring gällande klimatförändringarna har skett i allmänheten under hösten: En ökad frustration över såväl det globala som det lokala samhällets oförmåga att minska utsläppen av koldioxid. Bedömningen är att sommarens torra, då ålänningarna fick se naturen dö en smula, skogsbränder samt IPCC:s rapport i oktober gemensamt utgör en droppe som fick bägaren att rinna över för många.

3a. Katrin Sjögren redogjorde för att landskapsregeringen lämnat ett meddelande till lagtinget (M6/2017-2018) angående utvecklings- och hållbarhetsagendans Statusrapport 2 (se bilaga 1). I meddelandet belyser landskapsregeringen utvecklings- och hållbarhetsrådets framåtblick i Statusrapport 2 och att utvecklings- och hållbarhetsagendan utgör ett "samhällskontrakt". Vidare fastslås landskapsregeringens rapporteringsrutiner i förhållande till lagtinget samt landskapsregeringens strategiska fokusområden under perioden 2018-2020.

Rådet **noterade** meddelandet till kännedom.

3b. Peter Wiklöf redogjorde för arbetet inom [nätverksgruppen hållbara storföretag på Åland](#). I gruppen arbetar de största företagen tillsammans med att utveckla hållbara organisationer som bidrar till ett hållbart samhälle. Från och med 1 december 2018 och tre månader framåt kommer de flesta företagen i gruppen att arbeta tillsammans med en gemensam utmaning på temat "Hållbara mötesplatser, resande och värdskap".

Vidare redogjorde Peter Wiklöf för att enligt internationella undersökningar vill 6 av 10 i Europa vara kund i en bank som kan leverera finansiella tjänster som på riktigt är hållbara. Motsvarande siffror för Kina är 7 av 10 och i Indien 8 av 10.

Peter Wiklöf redogjorde även för [Ålandsbankens samarbete](#) med det nystartade svenska [fintechbolaget Doconomy](#) som syftar till att erbjuda kunderna en plattform där man enkelt kan använda sin konsumentmakt för att göra positiv skillnad för klimatet i vardagen. Doconomy utvecklar appen DO, en mobil banktjänst som gör det enkelt att rikta både sin konsumtion och sitt sparande för att minimera klimatpåverkan och maximera positiv förändring.

Rådet **noterade** redogörelsen till kännedom.

3c. Petra Granholm redogjorde för ett genomfört strategiarbete inom ramen för föreningslivet. Ålands Natur & Miljö har sedan rådets föregående möte publicerat programmet *Åland 2030 för fulla segel – de fem farlederna mot hållbarhet* (se bilaga 2). Programmet är framtaget av en rådgivande styrelse med stöd av ca 20 sakkunniga hållbarhetsexperter (under perioden 2017-2018).

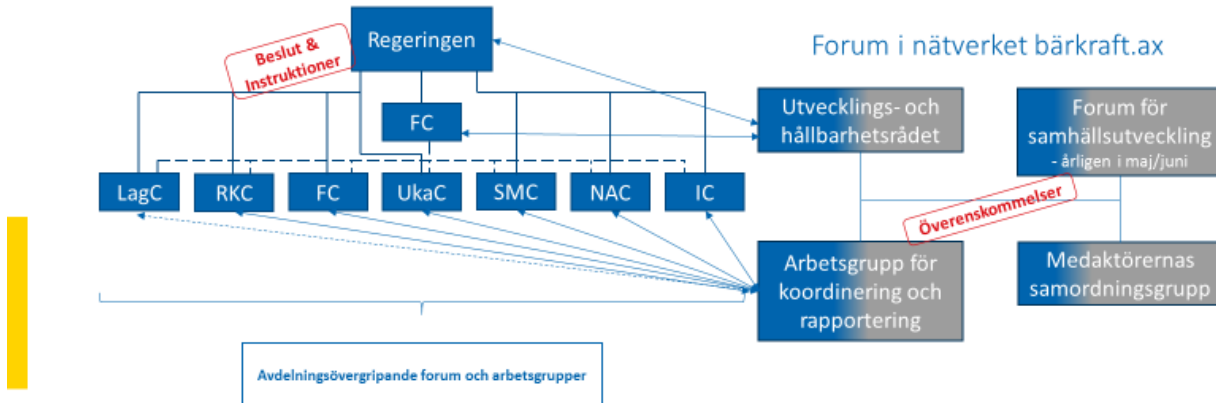
Rådet **noterade** programmet till kännedom.

3d. Dan E Eriksson redogjorde för landskapsförvaltningens utvecklings- och hållbarhetsarbete utgående från nedanstående organisationsstruktur. I agendan (sid 20) fastslås att landskapsregeringen ansvarar för att agera katalysator och koordinator för förverkligandet av agendan. En lagbyggare som samlar kraften i offentliga sektorn.

Det interna ansvaret för landskapsregeringens del av agendan övergick till ordinarie verksamheter hösten 2016. Landskapsförvaltningen verkar i linje med de fokusområden som beskrivs i landskapsregeringens meddelande till lagtinget (se p 3a ovan). I förslaget till landskapets budget för år 2019 finns en sammanställning/översikt av "utveckling och hållbarhet i budgeten" (i form av en bilaga).

Rådet **noterade** redogörelsen till kännedom.

LR och utvecklings- och hållbarhetsagendan

3e. Karin Rosenberg-Brunila redogjorde för en mellanrapport för hållbarhetslotsfunktionen: kommuner, medelstora och stora företag, föreningar och myndigheter har inlett samverkan med hållbarhetslotsen. Samordningsgruppen för nätverkets medaktörer är hållbarhetslotsens uppdragsgivare. Hållbarhetslotsens startperiod pågår från 16 maj 2018 till och med 31 mars 2019. Under startperioden är allmänheten avgränsad från hållbarhetslotsens uppdrag.

Rådet **noterade** redogörelsen till kännedom.

3f. Micke Larsson redogjorde för premiärupplagan av Agenda 2030-initiativet [ReGeneration 2030 Summit](#) som arrangerades 18-20 aug 2018 i Mariehamn. Initiativet kommer från ungdomar och unga vuxna (16-29 år) och mötet i augusti markerade födelsen för en Agenda 2030-rörelse med deltagare på plats från fjorton länder och självstyrda regioner (Norden samt Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ryssland och Tyskland).

Den årliga "summiten" på Åland utgör i mångt och mycket rörelsens nav och nästa upplaga arrangeras den 24-26 augusti 2019. ReGeneration 2030 stöds bland annat av Nordiska ministerrådet, Östersjöstaternas råd (CBSS) och Ålands landskapsregering.

Rådet **noterade** redogörelsen till kännedom.

4. Arbetsgrupp för koordinering och rapportering

Rådets ordförande Katrin Sjögren utsåg medlemmarna i arbetsgruppen för koordinering och rapportering den 26 september 2018. Micke Larsson redogjorde för arbetsgruppens kick-off den 2 oktober 2018 samt ett förslag till arbetsgruppens uppdragsbeskrivning (se bilaga 3).

Rådet **godkände** förslaget till arbetsgruppens uppdragsbeskrivning.

Arbetsgruppens uppdrag är dels att koordinera implementeringen av utvecklings- och hållbarhetsagendan sju strategiska utvecklingsmål och dels att ansvara för rapporteringen av implementeringen.

Koordineringen av implementeringen genomförs genom att färdplaner för uppnåendet av respektive strategiskt utvecklingsmål etableras (och revideras löpande vid behov) samt att

färdplanernas genomförande koordineras.

Rapporteringen av implementeringen genomförs dels genom att aktuell status rapporteras löpande i digital form och dels genom framtagandet av ett utkast till årlig statusrapport.

5. Fysisk strukturutveckling

Yvonne Österlund och Stefan Fransman introducerade landskapsregeringens bygg- och energiteam. Karolina Gottberg, som ingår i bygg- och energiteamet, presenterade ett [förslag till program för den fysiska strukturutvecklingen på Åland](#) med horisont 2030/2051 (se bilaga 4).

Rådet **diskuterade** programförslaget och fortsätter diskussionen vid ett extra möte (se p 10).

6. Flexens

Camilla Gunell introducerade att arbetet mot ett fossilfritt Åland, i linje med agendans sjätte strategiska utvecklingsmål, har intensifierats sedan rådets senaste möte. Bland annat har [utvecklingsbolaget Flexens](#), med fokus på avancerade hållbara och flexibla energisystem, bildats. VD Berndt Schalin presenterade bolaget (se bilaga 5).

Rådet **noterade** presentationen till kännedom.

7. Tillitsstudie för Åland 2018

I agendans Statusrapport 1 (som publicerades i augusti 2017) belyste rådet att det vore önskvärt att kunna följa utvecklingen av tilliten samhället. [Tillitsstudie för Åland 2018](#) har arbetats fram av ÅSUB i samarbete med Ålands fredsinstitut (se bilaga 6). Petra Granholm, som är en av tillitsstudiens huvudskribenter, meddelade att studien presenterades vid ett [seminarium den 12 november](#) 2018.

Rådet **noterade** tillitsstudien till kännedom och avser att diskutera tillitsstudiens innehåll vid ett extra möte (se p 10).

8. Hållbara livsmedel

Arbetet med implementeringen av Ålands hållbara livsmedelsstrategi har gått in i en ny fas. Arbetsgruppens ordförande Lena Brenner och styrgruppsmedlemmen Bo-Erik Sandell presenterade strategin och nuläget i implementeringen (se bilaga 7).

Rådet **noterade** presentationen till kännedom.

9. Forum för samhällsutveckling V – maj/juni 2019

Nätverkets medaktörer är arrangörer för Forum för samhällsutveckling som arrangeras årligen i maj/juni. Planeringen inför den femte upplagan inleds med en workshop för alla medaktörer den 10 december. Rådet **diskuterade** önskemål gällande upplägget för det femte forumet vid den efterföljande lunchen. KRB åtog sig att föra in rådets diskussion i planeringsprocessen.

10. Kommande möten

Extra möte angående punkterna 5 och 7 ovan hålls i februari 2019. Datum och plats meddelas senare.

Nästa ordinarie möte hålls i april/maj 2019. Datum och plats meddelas senare.

11. Mötets avslutande

Katrin Sjögren avslutade mötet med ett varmt tack till Peter Wiklöf för gott värdskap. PW hälsade rådet välkomna på efterföljande lunch i Ålandsbankens personalmatsal.

Mötet avslutades kl 12.45.

Bilagor

- Bilaga 1 Landskapsregeringens meddelande (M6/2017-2018) till lagtinget
- Bilaga 2 Åland 2030 för fulla segel – de fem farlederna mot hållbarhet
- Bilaga 3 Arbetsgruppen för koordinering och rapportering – uppdragsbeskrivning/protokoll

- Bilaga 4 Förslag till program för fysisk strukturutveckling 2030/2051
- Bilaga 5 Flexens - ppt-presentation
- Bilaga 6 Tillitsstudie för Åland 2018

- Bilaga 7 Hållbar livsmedelsstrategi – ppt-presentation

Vid protokollet

Micke Larsson